



05.12.2024

Co humanistyka może dać architektom? Rozmowa o przestrzeni, społeczeństwie i literaturze

Czy w działaniach związanych z przekształcaniem i projektowaniem przestrzeni można stosować metody literaturoznawcze i historyczne, wykorzystywać badania z zakresu kulturoznawstwa oraz analizy prowadzonej przez pryzmat zapisów tekstowych? Badacze i wykładowcy studiów podyplomowych "Humanistyka architektoniczna" przekonują, że jest to nie tylko możliwe, ale również inspirujące i potrzebne.

O zależności polityki i przestrzeni, o reprezentacji i praktyce, typie źródeł i metodach ich wykorzystania, o ekologii, emocjach, rozwiązaniach systemowych, pracy architekta i działaniach na styku przestrzeni fizycznej i wyobrażonej, a także od przejściu od literaturoznawstwa architektonicznego do humanistyki architektonicznej usłyszycie w odcinku podcastu z udziałem **dr arch. inż. Krystyny Ilmurzyńskiej, dr. hab. Włodzimierza Pessela i dr. Andrzeja Skalimowskiego**, z którymi rozmawia **dr Aleksandra Wójtowicz**, ekspertka w zakresie literaturoznawstwa architektonicznego w projekcie „Polonistyka wobec wyzwań współczesnego świata”, kierowniczka studiów "Humanistyka architektoniczna" w IBL PAN.

Kilka słów o Rozmówcach:

- **dr arch. inż. Krystyna Ilmurzyńska** - adiunkt na Wydziale Architektury Politechniki Warszawskiej, specjalistka w zakresie integracji architektury i urbanistyki w kontekście życia społecznego i przyrodniczego. Autorka oraz współautorka projektów architektonicznych, zrealizowanych wspólnie z Markiem Budzyńskim i Zbigniewem Badowskim.
- **dr hab. Włodzimierz Pessel** - kulturoznawca, skandynawista, badacz kultury miejskiej i urbanomarginaliów (należy zaznaczyć, iż jest to jego autorski koncept) z Instytutu Kultury Polskiej Uniwersytetu Warszawskiego, wykładowca Studiów Miejskich przy Wydziale Geografii i Studiów Regionalnych UW.
- **dr Andrzej Skalimowski** - historyk specjalizujący się w dziejach społecznych, historii architektury, urbanistyki oraz tematyce związanej z przestrzennym rozwojem przemysłowym, adiunkt w Instytucie Historii Nauki

PAN oraz kierownik Działu naukowego Narodowego Instytutu Architektury i Urbanistyki.

- **dr Aleksandra Wójtowicz** - adiunkt w Instytucie Badań Literackich PAN; kierownik studiów podyplomowych Humanistyka architektoniczna oraz projektu Humanistyka architektoniczna jako propozycja w ramach humanistyki obywatelskiej, członkini Zespołu Nazewnictwa Miejskiego m.st. Warszawy. Sformułowała założenia literaturoznawstwa architektonicznego. Autorka m.in. książki "The Staszic Palace as Affective Heterotopia: New Category of Spatial Description" (Peter Lang 2024).

Publikacje wymienione w rozmowie:

- "Kulturoznawstwo – dyscyplina bez dyscypliny," red. W. Burszta, M. Januszkiewicz, Warszawa 2010,
- Barbara Bańkowska, Maciej Nowakowski, "Sto lat planowania przestrzeni polskich miast (1910-2010)", Warszawa 2013,
- Błażej Brzostek, "Za progiem. Życie codzienne w przestrzeni publicznej Warszawy lat 1955-1970", Warszawa 2007,
- Marek Budzyński, "Przekształcanie przestrzeni dla trwania Życia", Warszawa 2021,
- Michał Cichy, "Pozwól rzece płynąć", Wołowiec 2017,
- Zbigniew Karpiński, "Wspomnienia", Warszawa 2018,
- Aleksandra Wójtowicz, "Literaturoznawstwo architektoniczne. Wstępne rozpoznania", Warszawa 2019,
- Andrzej Skalimowski, "Sigalin. Towarzysz odbudowy", Warszawa 2023,
- Bolesław Stelmach, "Teatr w budowie. Dziennik podróży", Lublin 2016,
- A. Wójtowicz, M. Budzyński, Krystyna Ilmurzyńska, Bohdan Jałowicki, Ryszard Mączewski, Krzysztof Mordyński, Anna Kronenberg, Dawid Maria Osiński, Jacek Paulinek, Igor Piotrowski, A. Skalimowski, B. Stelmach, Wojciech Tomasiak, Zbigniew Tucholski, "Miejsca trudne - transdyscyplinarny model badań. O przestrzeni placu Piłsudskiego i placu Defilad", pod kier. naukowym A. Wójtowicz, Warszawa 2019,
- Marta Zielińska, "Warszawa - dziwne miasto", Warszawa 1995.

Treść rozmowy dostępna jest również w formie wywiadu *W stronę Humanistyki architektonicznej*.

Za wsparcie w realizacji odcinka dziękujemy Towarzystwu Literackiemu im. Adama Mickiewicza w Warszawie.

Za pomoc w edycji podziękowania składamy również Mateuszowi Franczakowi.

Seria podcastu "Spotkania Biuletynu", zatytułowana "Polonistyka zaangażowana",

realizowana jest w ramach projektu "Polonistyka wobec wyzwań współczesnego świata". Dofinansowano ze środków budżetu państwa w ramach programu Ministra Edukacji i Nauki pod nazwą „Nauka dla Społeczeństwa II” (numer projektu: NdS-II/SP/0264/2024/01).

Strona projektu: <https://biuletynpolonistyczny.pl/pl/projects/polonistyka-wobec-wyzwan-wspolczesnego-swiata,1851/details>

* * *

Intro i outro

- Muzyka Piotr Lakwaj, czyta: Aldona Brycka-Jaskierska
- Producent: Torba reportera i podcastera

Identyfikacja wizualna i projekt okładki: Klaudia Węgrzyn

|

Link do transkrypcji odcinka (w formacie pdf): <https://biuletynpolonistyczny.pl/media/articles/files/2024/12/Transkrypcja.pdf>

Do pobrania:

- captions.sbv
- Transkrypcja.doc
- Transkrypcja.pdf
- Transkrypcja.odt

Linki:

- https://open.spotify.com/episode/46Ai3YksY7f0N6YOA6SvoT?si=yUP3oj_zTbSI003PLxZ-VQ
- <https://www.spreaker.com/episode/co-humanistyka-moze-dac-architektom-rozmowa-o-przestrzeni-spoleczenstwie-i-literaturze--63108863>

Słowa kluczowe: humanistyka architektoniczna, podcast, architektura, Polonistyka zaangażowana, literaturoznawstwo architektoniczne

Rozmówca: Aleksandra Wójtowicz

Rozmówca: Włodzimierz Pessel

Rozmówca: Andrzej Skalimowski

Rozmówca: Krystyna Ilmurzyńska